

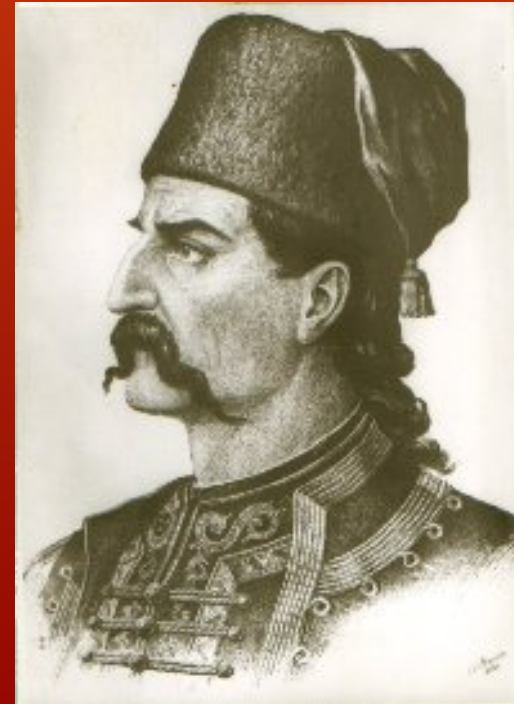
ИСТОРИЈА ПРАВА

Проф. др Небојша Ранђеловић

Србија од фактичке до формалне самоуправе

Други српски устанак

- БЕОГРАДСКИ ПАШАЛУК НАКОН ПРОПАСТИ ПРВОГ УСТАКА
- ХАЏИ-ПРОДАНОВА БУНА 1914.
- ДРУГИ СРПСКИ УСТАНАК – ТАКОВО, ЦВЕТИ 1915.

Други српски устанак

Други српски устанак

- УСМЕНИ СПОРАЗУМ МИЛОШ – МАРАШЛИ-АЛИ ПАША
- СРБИ САМИ САКУПЉАЈУ ДАЖБИНЕ
- МУСЕЛИМ НЕ СМЕ ДА СУДИ БЕЗ СРПСКОГ КНЕЗА
- НАРОДНА КАНЦЕЛАРИЈА У БЕОГРАДУ

Зачеци и стварање фактичког државног апарата

- ЈАЧАЊЕ МИЛОШЕВЕ ЛИЧНЕ ВЛАСТИ МИМО НАРОДНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ
- ЛИКВИДИРАЊЕ ТАКМАЦА
- СКУПШТИНА 1817. У БЕОГРАДУ
- ПАША СРПСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ
- ОЛИГАРХИЈСКЕ ТЕЖЊЕ
- СКУПШТИНА 1924: ОБЕЋАНО УСПОСТАВЉАЊЕ САВЕТА – АКТИ О САВЕТУ 1826.

Зачеци и стварање фактичког државног апарата

- **ЂАКОВА БУНА 1825.**
- **ПОЧЕЦИ СТВАРАЊА РЕГУЛАРНОГ ПОЛИЦИЈСКОГ И ВОЈНОГ АПАРАТА**
- **СТВАРАЊЕ УПРАВНОГ АПАРАТА (ПОРЕД НАХИЈСКИХ И ВАРОШКИ КНЕЗОВИ, НАСТАВЛЕНИЈА)**

Хатишерифи од 1830. и 1833. године

РУСКО-ТУРСКИ РАТ И ЈЕДРЕНСКИ МИР 1828.

Хатишерифи од 1830. и 1833.

**ХАТИШЕРИФ
ОД 1830.**

ДАНАК ОДСЕКОМ

ЗАБРАНЕ МУСЛИМАНИМА И
ИСЕЉЕЊЕ

МУЛКОВНА ДОБРА

НАСЛЕДНОСТ КНЕЗА

ПРЕДСТАВНИК У ЦАРИГРАДУ

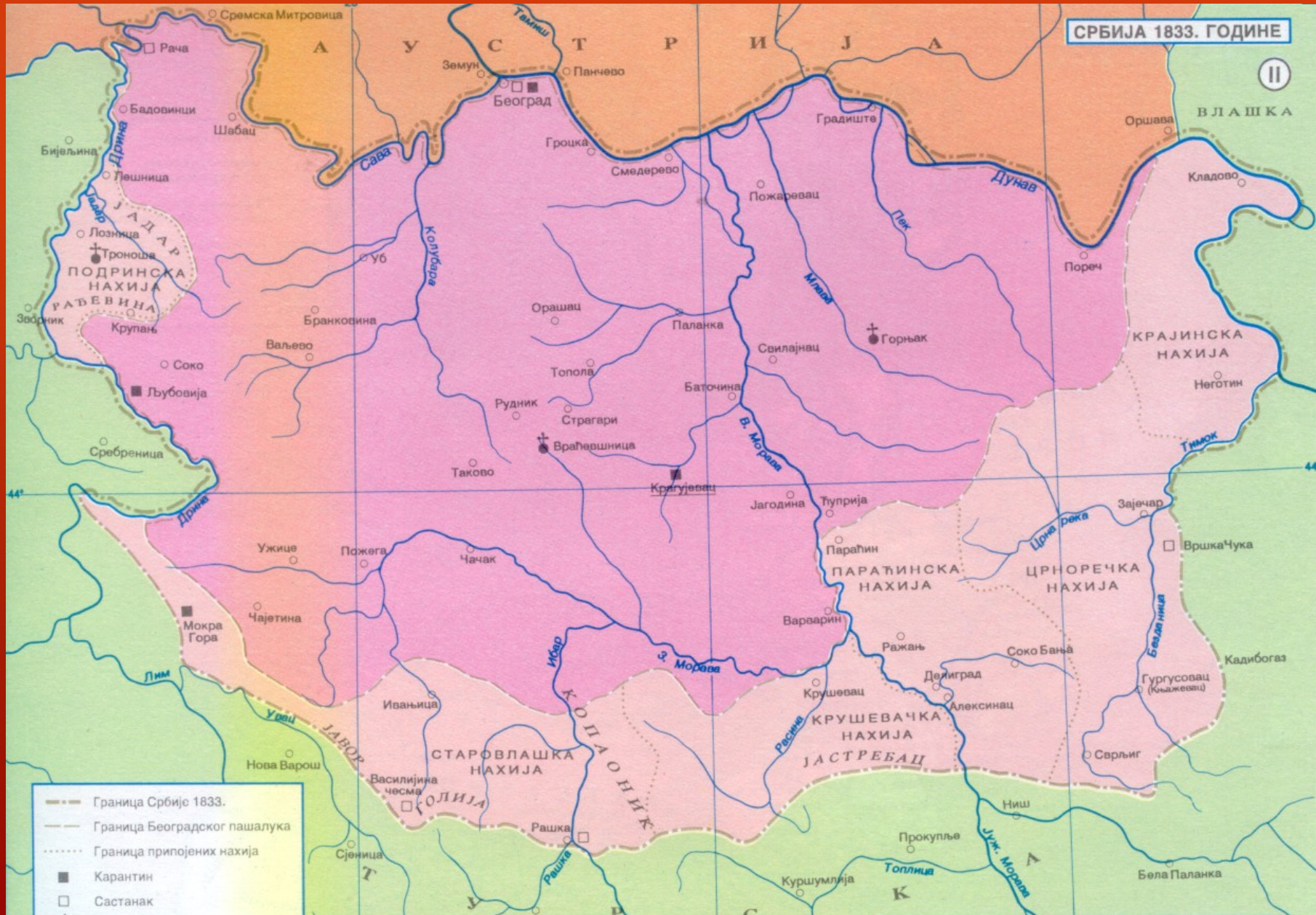
САВЕТ

**ХАТИШЕРФ
ОД 1833.**

Шест нахија

Данак 2.300.000 гроша

Рок за исељење муслимана 5
година

Сретењски устав

- МИЛЕТИНА БУНА 1834.
- СКУПШТИНА НА СРЕТЕЊЕ 1835. У КРАГУЈЕВЦУ

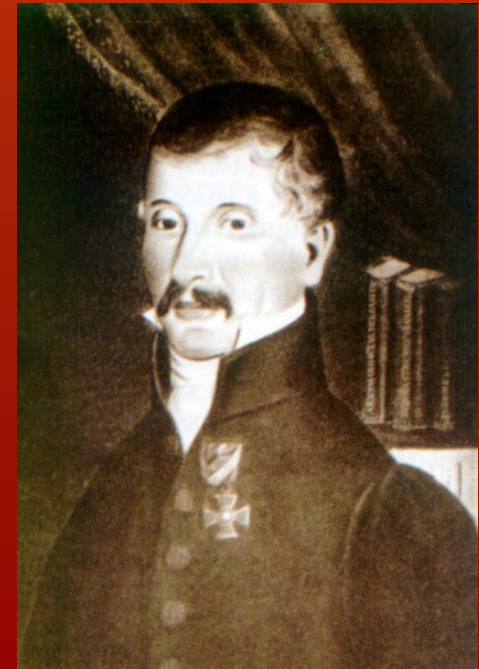
СРЕТЕЊСКИ УСТАВ

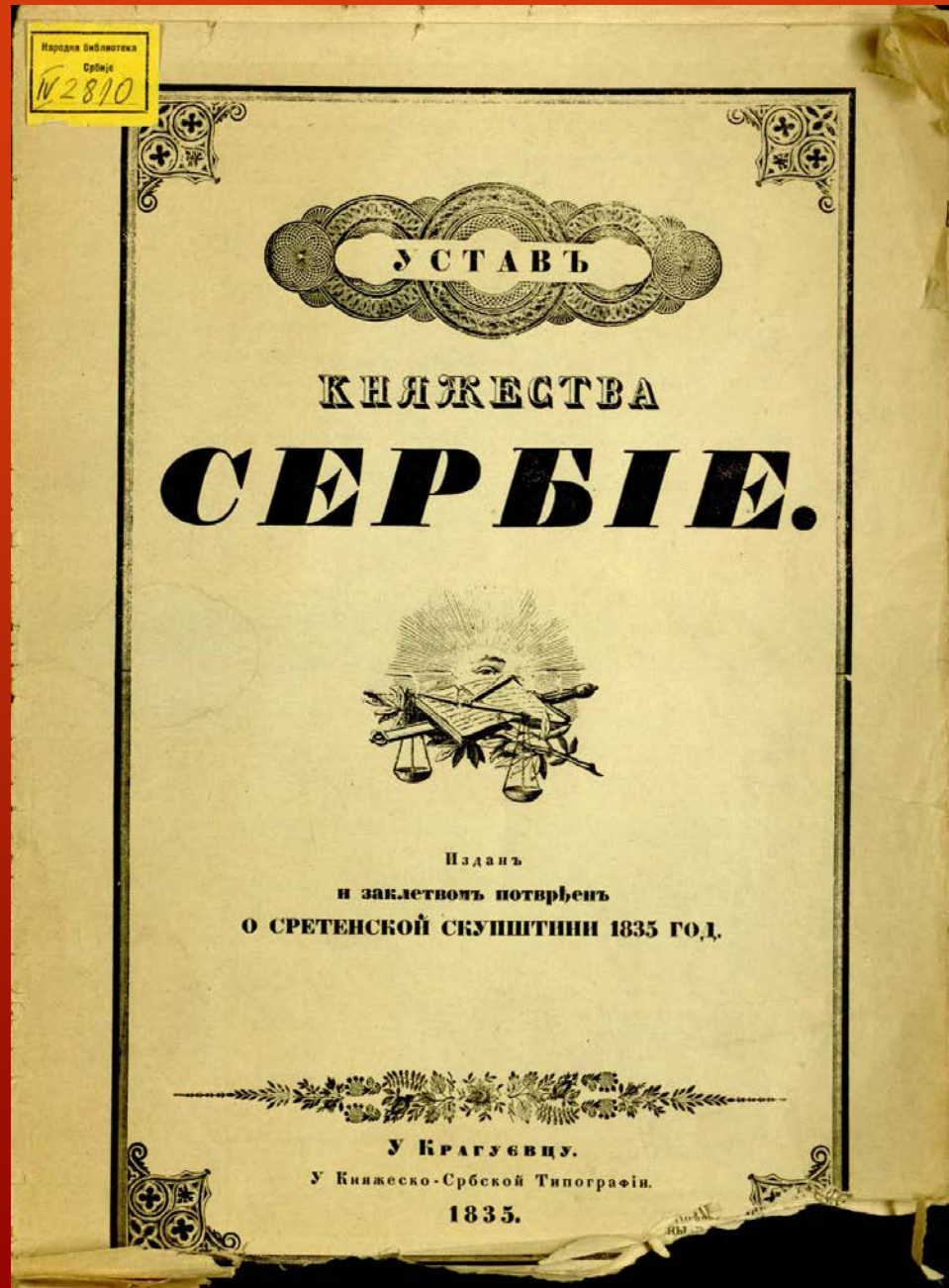
ОРГАНИ ВЛАСТИ:

- КНЕЗ
- САВЕТ
- СКУПШТИНА
- СУДСТВО: ТРОСТЕПЕНО
 - ОКРУЖНИ СУД
 - АПЕЛАЦИОНИ (ВЕЛИКИ) СУД
 - СОВЈЕТ

ОПШТЕНАРОДНА ПРАВА СРБИНА

УКИНУТ МАРТА 1835.

Глава четрнаеста.
Закљученије.

142/ Уставъ ованъ Княжества Сербіе ованъ ованъ и катарде-
сванъ и два члана савуда у двѣставо ованъ данаштва дана и
државниъ Савѣтъ уводи га данасъ у Собраникѣ Закона.

Тако закључено, и закљученомъ свѣмъ подансана и све
Србјанскѣ Скупштинамъ одобрувано у Гралауевуъ Перекѣго
Февруаріа инаде ованъ ованъ и иридеститъ ованъ ованъ
не ованъ Радослава Друстѣова.

Милошъ III Обреновићъ,

Кнезъ Сербскіи.

По повелѣнію Нѣвоваго Кнеже-
скога височества

Сергея Обреновића.

Србавићъ.

Јованъ III Обреновићъ.

УСТАВЪ

КНЯЖЕСТВА СЕРБИЕ

1835

Србскіи
-коурко
-аванъ
-укоуре
-коурко

Србскіи
-коурко
-аванъ
-укоуре
-коурко

Србскіи
-коурко
-аванъ
-укоуре
-коурко

Србскіи
-коурко
-аванъ
-укоуре
-коурко

Судство у Милошевој Србији

- ДО 1920. НАХИЈСКИ КНЕЗ И НАРОДНА КАНЦЕЛАРИЈА
- НАХИЈСКИ КНЕЗОВИ – УПРАВНА И ПОЛИЦИЈСКА ФУНКЦИЈА
- СУДОВИ КАО КОЛЕГИЈАЛНА ТЕЛА
- 1824. ВЕЛИКИ НАРОДНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
- НАСТАВЛЕНИЈА МАГИСТРАТИМА И ИСПРАВНИЧЕСТВА
- 1829. ПОСЛОВНИК НАРОДНОГ СУДА (МИЛОШЕВОМ НАРЕДБОМ)
- ОД 1835. ТЕРМИНИ ОКРУЖНИ СУД И СРЕЗ УМУЕСТО НАХИЈА

Право у Милошевој Србији

- ✓ ПРАВО У МИЛОШЕВОЈ СРБИЈИ
- ✓ ОДСУСТВО ПИСАНИХ ЗАКОНА И РЕЛИКТИ ФЕУДАЛИЗМА
- ✓ НОВИ ДРУШТВЕНИ ОДНОСИ
- ✓ ЗАБРАНА ОТВАРАЊА ДУЋАНА ПО СЕЛИМА 1826.
- ✓ ИМОВИНСКИ МИНИМУМ КОЈИ СЕ НЕ МОЖЕ ЗАДУЖИТИ 1836.
- ✓ КРИВИЧНО ПРАВО: НАСТАВЛЕНИЈА, ПРЕПОРУКЕ, УРЕДБЕ
- ✓ НАЈЧЕШЋА КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ИМОВИНЕ И ЛИЧНОСТИ, ХАЈДУЧИЈА, АЛИ И ПОЛИТИЧКА ДЕЛА
- ✓ НЕРАЗВИЈЕН ПЕНАЛНИ СИСТЕМ И ПОСТОЈАЊЕ ТЕЛЕСНИХ КАЗНИ

**СУЛТАНСКІЙ
ХАТЪШЕРИФЪ,**

истекшей около половины Шехара 1254 (одъ 11 до 11 Декабря 1838) содржавшей Уставъ, дарованной Ныновымъ Высочествомъ Императору Ныгову ПРОВИНЦІЕ СЕРБІЕ.

Мому Вазру, ЮСУФЪ-МУХЛЕСЪ-ПАШИ
(да бы оиъ былъ прославльнъ!) и
Князу Народа Сербекогъ МИЛОШУ ОБРЕНОВНЪУ
(да бы нъговъ коиць былъ щастливъ!).

И сими промушества и свобода, дарована Императоромъ Ныновымъ ПРОВИНЦІЕ СЕРБІЕ за вѣчную вѣрность и вѣрную приверженность, и по содржавію Императору Хатъшерифу, истекшии ранее и подлѣ различнаго дагуннаго одъ насъ страны, поименованъ Ныновымъ, даровати оной ПРОВИНЦІЕ единъ внутренній Практоиъ и адмѣ императорскій Уставъ постановъ, особенный и преимущественный, подлѣ условіемъ, да Серби исполнитъ точно у будущее будущности, вѣрности и покорности, и да вѣрнѣе исполнитъ изъ прописане терчане нойей высшей Порти дѣлѣ, когъ сѣ планій опредѣлено и дальнѣе,

1. Следи дано императорскому Уставу, кой и данъ Народу Сербекому, доставити Княза дано сѣ Твоему лицу и Твоей власти за покорность Твое вѣрности и Твое приверженности, и по содржавію Императору Берта, кой сѣ Ты ранее вѣрнѣе.

2. Внутренній Практоиъ Кокай коифрѣе сѣ Твоемъ вѣрности старѣе, и 1,800,000 мѣдъ прѣходъ годоимѣиъ опредѣленъ су за Твое собственное промушество.

3. И Ты вѣрнѣе у него крѣпѣ:

- а.) имплементацие рѣши Чепонича Практоиѣ;
- б.) коифрѣе уредбѣ законъ законѣ;
- в.) вѣрнѣе имплементацие кокай коифрѣе терчане, коифрѣе за коифрѣе и за предпрѣимѣе добротѣ коифрѣе и вѣрѣ Кокай одъ свѣтѣиъ коифрѣе и свѣтѣиъ коифрѣе;
- г.) коифрѣе и предпрѣимѣе и коифрѣе терста и коифрѣе коифрѣе, коифрѣе коифрѣе;
- д.) коифрѣе коифрѣе Коифрѣе и Чепонича Практоиѣ коифрѣе и коифрѣе коифрѣе, кой бы была коифрѣе;

ПОСТУПАК ДОНОШЕЊА

ОРГАНИ ВЛАСТИ:

- КНЕЗ
- САВЕТ (У ОКВИРУ САВЕТА ПОПЕЧИТЕЉСТВА)
- СУДСТВО - ТРОСТЕПЕНО:
 - ПРИМИРИТЕЛНИ
 - ОКРУЖНИ
 - АПЕЛАЦИОНИ

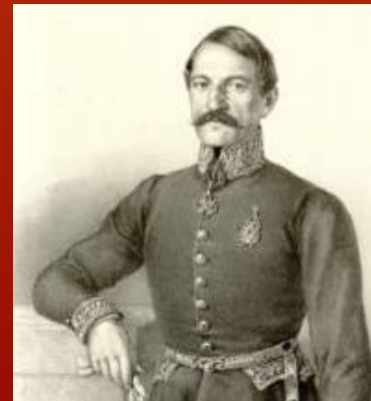
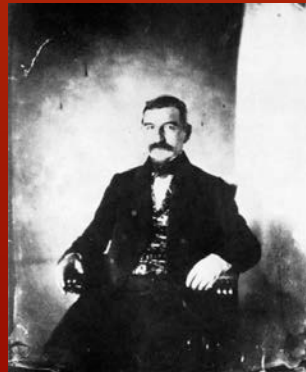

ДРЖАВНА УПРАВА

УСТРОЈЕНИЈЕ СОВЈЕТА КЊАЖЕСТВА СЕРБСКОГ 1839.

Уставобранитељска држава

“Уставобранитељима се назива она политичка странка која је извојевала Устав од 1838; оборила кнеза Милоша 1839. а кнеза Михаила 1842; увела исте године на престо Александра Карађорђевића, и под његовим именом владала Србијом све до 1858, кад је успостављена династија Обреновић.”

Устаљвобранитељска држава

- ДВЕ СКУПШТИНЕ 1842.
- ПЕТРОВСКА СКУПШТИНА 1848. И НАЛИЧЈА ДРЖАВЕ
- ЗАКОНОДАВСТВО
- УНУТРАШЊА И СПОЉНА ПОЛИТИКА

Устаљвобранитељско судство

По Уставу судство тростепено, суђење у два степена
Примирителни суд (поред судске и управна и полицијска функција)

Надлежност:

Спорови до 100 гроша вредности, до 3 дана затворске казне и до 10 удараца штапом

Окружни суд

Састав: председник, 3 члана и потребан број писара

Надлежност у првом степену: грађанске и трговачке парнице и кривична дела за која није надлежан примирителни суд

примирителни суд

Апелациони суд:

Седиште: Београд

Састав: председник и 4 члана

Суди само у другом степену

1846. Устројеније Врховног суда

1855. Устројеније Врховног и Касационог суда

1858. установљен посебан Касациони суд

Војни судови – Устројеније гарнизонаог војинства 1841.

Српски грађански законик из 1844.

- РЕЦЕПЦИЈА АУСТРИЈСКОГ ОПШТЕГ ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА
- НЕКА РЕШЕЊА ИЗ CODE CIVILE
- УТИЦАЈ ДОМАЋЕГ ОБИЧАЈНОГ ПРАВА

Кривично право уставобранитељске Србије

- НЕПОСТОЈАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНОГ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ РЕГУЛИШЕ КРИВИЧНОПРАВНА МАТЕРИЈА
- ФУНКЦИЈЕ ПОЛИЦИЈЕ У ПРЕКРШАЈИМА И КОД ЛАКШИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА
- КАЗУИСТИЧНОСТ ПОЈЕДИНИХ ПРОПИСА
- УРЕДБА ОД 1852. – ВИД УСПОСТАВЉАЊА СРПСКОГ СИСТЕМА ПРАВИЧНОСТИ